

Maja Rant

Medgeneracijski festival

Maribor, 4. oktober 2008

V tednu, ki je posvečen starim ljudem in medgeneracijskemu sožitju, se je v Sloveniji zvrstilo več odmevnih prireditev, med njimi tudi prvi medgeneracijski festival, ki je potekal pod geslom *Mladost je srce. Kdo je brez nje?*. Ker je danes možnosti za sobivanje različnih generacij vse manj, je bila celodnevna prireditev enkratna priložnost za srečanje, druženje in podelitve izkušenj vseh treh generacij. Obiskovalcem so bile na voljo različne delavnice, družabne in športne igre, otroški program, zabava s skupino Čuki ter zanimivi gostje.

Enodnevni festival je potekal 4. oktobra v prostorih Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru na Vrbanški. Prireditelja sta bila Akademsko katoliško združenje Amos in Zavod Antona Martina Slomška. Zbralo se je okrog 800 ljudi, predvsem so bili to dijaki škofijske gimnazije in njihovi svojci, pa tudi otroci, ki obiskujejo tamkajšnji vrtec. Festival se je pričel s kratkim bogoslužjem v športni dvorani. Duhovnik je med svojim nagovorom poudaril, da se je ljudem lažje pogovarjati in odpreti med vrstniki kot med generacijami, vendar je njihov namen spodbuditi medgeneracijsko komunikacijo. Sledil je sklop različnih delavnic, ki so potekale istočasno, in sicer od 10.30 do 12.30 ure. Obiskovalci so imeli možnost izbirati med sedmimi delavnicami.

Delavnico *V odreševanju medgeneracijskih odnosov* je vodil p. dr. Karel Gržan, pisatelj in človekoljub, vodja slovenske dekliške terapevtske komune – šole življenja, kjer je skupaj z udeleženci iskal rešitve za nesporazume, ki se pojavljajo v medgeneracijskih odnosih.

Dr. Jože Ramovš, strokovnjak za medgeneracijsko sožitje, je pripravil delavnico *Lepo sožitje med generacijami*. Začel je s kratkim predavanjem

o odnosih med generacijami. Govoril je o demografskih spremembah v Evropi, zaradi katerih je le-ta pred velikimi nalogami. Evropska politika navaja štiri demografske probleme oziroma naloge, ki jih moramo v prihodnje rešiti: 1. rodnost je veliko prenizka za naravno obnavljanje starajočega se prebivalstva; 2. mlada generacija težko najde samostojno zaposlitev in si ustvari lastno družino; 3. srednja generacija se prezgodaj upokoji; 4. povečuje se delež najstarejših ljudi, ki potrebujejo veliko oskrbe in nege. Poleg teh problemov, ki jih navaja politika, je potrebno dodati še tri antropološke naloge, ki jih moramo reševati:

- Mlada, srednja in tretja generacija so v današnjem načinu življenja med seboj premalo povezane, saj med njimi ni ustrezne komunikacije. Zato je potrebno povezovati generacije med seboj tako, da bo to koristilo vsem.
- Družina danes zelo težko oskrbuje onemogle stare družinske člane. Pomagati bi ji morali pri oskrbi starega človeka, saj večina starejših do smrti živi doma.
- Najpomembnejša in hkrati najtežja naloga je iskanje smisla v starosti. Ne vidimo, da je starost enako smiselna in vredna kot sta mladost in odraslost.

Na koncu predavanja je predavatelj poudaril, da kakovostnega staranja ni brez lepega sožitja med generacijami. Nadaljevali smo z delom po skupinah. Naključno smo se razdelili v osem skupin, v vsaki so bili prisotni trije ali štirje udeleženci delavnice. V skupinah smo se pogovarjali o dobrih izkušnjah z odnosi med mlajšimi in starejšimi. Izmenjali smo si dobre izkušnje z ljudmi iz vseh treh generacij in postavili nekaj vprašanj o sožitju in odnosih med mlajšimi in starejšimi v vsakdanjem življenju, na katere smo poskušali najti odgovore. Ob koncu je vsaka skupina povedala, o čem so se pogovarjali.

Dr. J. Tina Sentočnik, specialistka interne medicine in psihoterapevtka, je vodila delavnico *Zdrava teža in zdravo prehranjevanje v vseh življenjskih obdobjih*, kjer so razpravljali o zdravi

in nezdravi prehrani ter o teži kot statusnem simbolu.

V delavnici *V čem je svoboda? – Moje rešetke?* je zaporniški duhovnik Robert Friškovec z udeleženci razpravljal o tem, kakšen odnos imamo do zapornikov.

Eva Škofič Maurer, diplomirana klovnesa ter ustanoviteljica in umetniški vodja Rdečih noskov – klovnov zdravnikov v Sloveniji, je vodila delavnico z naslovom *Profesorica Ščip Alka*, kjer je udeležence učila osnov lepega vedenja, se spomnila časov, ko se je želela pridružiti cirkusu in zapela svoj najnovejši hit.

V kulturnem delu programa so dijaki 4. d. Škofjiske Gimnazije Antona Martina Slomška uprizorili predstavo *Rdeča kapica*, dijaki Dijaškega doma Antona Martina Slomška pa so pripravili *Pravljичne koticke*. Sledilo je brezplačno kosilo za vse udeležence festivala. V popoldanskem času so se obiskovalci lahko udeležili številnih delavnic, namenjenih najraznovrstnejšim dejavnostim, kot so peka kruha v krušni peči, folklorni ples, alpinizem kot šport za vse generacije, glasba, lončarjenje, slikanje akvarela, slikanje na svilo, družabne igre, športne dejavnosti. Na delavnici *Sem res drugačen, drugačna?* smo poslušali izpoved starejše gospe, ki si je pri padcu zlomila hrbtenico in ostala hroma. Dijakinja s cerebralno paralizo in dijak z mišično nevropatijo sta podelila svoje življenjske izkušnje o tem, kako je živeti kot mladostnik s posebnimi potrebami. Z Zlatkom Blažičem, avtorjem uspešnice *Zgodovine moje heroinske odvisnosti*, predsednikom društva za pomoč odvisnikom ter njihovim družinam, so udeleženci na delavnici *Pot iz odvisnosti, pot v življenje in svobodo* razpravljali o odvisnosti. Voditelj je s svojimi osebnimi izkušnjami nazorno prikazal, kaj se dogaja s človekom med omamo.

Prvi medgeneracijski festival v Mariboru se je končal z zabavo, za katero so poskrbeli Čuki. Udeleženci festivala so dobili programsko knjižico *Mladost je srce. Kdo je brez nje?*, v kateri so poleg programa tudi vsebinski povzetki.

Urška Slana

Cvahtetovi dnevi

Cvahtetovi dnevi javnega zdravja v organizaciji Katedre za javno zdravje Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani so posvečeni profi dr. Saši Cvahtetu, ki je kot zdravnik in predavatelj na Medicinski Fakulteti univerze v Ljubljani odigral pomembno vlogo pri uveljavljanju preventivnega in kurativnega delovanja na področju javnega zdravstva v slovenskem in širšem prostoru.

Ob letošnjih 4. Cvahtetovih dnevih, ki so pod naslovom *Starostnik in okolje* potekali 26. septembra 2008 v prestolnici, je Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani izdala tudi zbornik prispevkov.

Marjan Bilban je kot urednik zbornika ob Cvahtetovih dnevih in avtor oz. soavtor kar šestih prispevkov v zborniku opravil pomembno delo pri uveljavljanju gerontologije kot strokovnega in znanstvenega področja. V prispevku *Staranje in starostniki* s pomočjo podatkov, pridobljenih od Svetovne zdravstvene organizacije, Eurostata in Statističnega urada Republike Slovenije, razmišlja o projekcijah staranja in izzivih, ki družbo v povezavi s tem čakajo v prihodnosti. V naslednjem prispevku *Fiziološke osnove staranja* predstavi staranje kot proces. Avtor razpravlja o razlikah in vzporednicah med kronološko, doživljajsko in funkcionalno starostjo, predstavi temeljne teorije staranja in jih razdeli v tri skupine: genske teorije, fiziološke teorije in teorije sprememb funkcije organov, ter opiše glavne fiziološke spremembe v procesu staranja.

Naslednji prispevek Marjana Bilbana, *Delovna aktivnost starostnika in upokojevanje*, uvaja tezo, da delovna uspešnost in delovna sposobnost starostnika v nasprotju s popularnim prepričanjem ne upadeta, ampak se spreminja le vrsta dejavnosti, pri kateri je starostnik najbolj uspešen. Avtor meni, da se starejši v primerjavi